

Тернопільська обласна
універсальна наукова бібліотека

*Професійне досьє
бібліотекаря*

Інформаційно-методичний
бюлетень № 2—3 (33—34)

Тернопіль
2010

УДК 021 (477.84)

ББК 78. 342 (4 Укр.Те)

П 84

Підготувала: С. Т. Єрошенкова,
завідувачка науково-методичного відділу ТОУНБ

Редактор: Г. Й. Жовтко

Комп'ютерний набір: С. Т. Єрошенкова,
завідувачка науково-методичного відділу ТОУНБ

Комп'ютерна верстка: В. І. Раківський, завідувач відділу автоматизації
та механізації бібліотечних процесів ТОУНБ

Відповідальний
за випуск: В. І. Вітенко, директор ТОУНБ

П 84 Професійне досьє бібліотекаря. № 2/3 (33/34) : інформ.-метод. бюл. / Терноп. обл. універс. наук. б-ка ; підгот. С. Т. Єрошенкова ; ред. Г. Й. Жовтко. — Т., 2010. — 23 с.

Пропонуємо вашій увазі черговий номер бюлетеня «Професійне досьє бібліотекаря». Маємо надію, що його матеріали допоможуть в організації діяльності та управління ЦБС.

Ваші зауваження та пропозиції щодо подальших випусків даного видання просимо надсилати на адресу: науково-методичний відділ, Тернопільська ОУНБ, бульвар Шевченка, 15, м. Тернопіль, 46001; e-mail: metod@library.te.ua; тел.: 52-40-71.

УДК 021 (477.84)

ББК 78. 342 (4 Укр.Те)

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА

П'яте скликання

**Постійна комісія з питань духовності, культури, свободи слова
та інформації**

РІШЕННЯ

від « 11 » червня 2010 року
м.Тернопіль

№ 197

Про звернення президента Української бібліотечної
асоціації Шевченко І.О.

Заслухавши та обговоривши звернення президента
Української бібліотечної асоціації Шевченко І.О. від 27.05. 2010 р. №37
стосовно передбачення в місцевих бюджетах області на 2010 рік
фінансування на придбання книг, передплату періодичних видань та
підключення бібліотек до мережі Інтернет захищеними статтями,
постійна комісія

В И Р І Ш И Л А :

1. Підтримати звернення президента Української бібліотечної асоціації Шевченко І.О. від 27.05. 2010 р. №37 стосовно передбачення в місцевих бюджетах області на 2010 рік фінансування на придбання книг, передплату періодичних видань та підключення бібліотек до мережі Інтернет захищеними статтями взяти до відома.
2. Рекомендувати Тернопільській обласній державній адміністрації при виконанні бюджету за перше півріччя 2010 року розглянути питання про можливість виділення в обласному бюджеті коштів захищеними статтями на бібліотечні програми, що фінансуються з обласного бюджету.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову постійної комісії Тимошика М.М.

Голова постійної комісії

М.М. Тимошик

Web 2.0. Що це?

Нові інформаційні технології чимраз глибше проникають у всі сфери нашого життя. З'являються послуги, побудовані на сервісах Інтернету; використання різноманітних інтерактивних технологій уже не тільки данина моді, а й серйозна конкурентна перевага.

У 2005 році виникло поняття Web 2.0. Спробуємо з'ясувати, що саме розуміють під ним, чим відрізняються Web 1.0 та Web 2.0 та як саме можна використати можливості Web 2.0 у бібліотечній роботі.

Web 2.0 — друге покоління мережевих сервісів, що останнім часом стали основою розвитку Інтернету.

Термін Web 2.0 запроваджено в 2004 році видавництвом О'Рейлі (англ. O'Reilly Media) та комерційним організатором серії конференцій під назвою «Web 2.0» — МедіаЛів (англ. MediaLive, сьогодні — англ. SMP Technology) для означення сукупності прогресивних тенденцій у розвитку веб-технологій.

Принциповою відмінністю між технологіями Web 1.0 (першого покоління сервісів мережі Інтернет) та Web 2.0 є те, що використання останньої дає можливість не лише переглядати веб-ресурси мережі, а й завантажувати власні, здійснювати ними обмін з іншими користувачами, діяти спільно з метою їхнього накопичення, брати участь в обговореннях та ін.

Сьогодні термін Web 2.0 швидше означає не стільки сукупність певних конкретних технологій, скільки філософію представлення інформації у веб-орієнтованому середовищі та побудову інформаційних зв'язків.

Технології Web 2.0 справедливо називають соціальними сервісами мережі Інтернет, оскільки їх використання зазвичай здійснюється спільно в межах певної групи користувачів.

Групи користувачів утворюють цілі мережеві співтовариства, які об'єднують свої зусилля для досягнення відповідної мети. Прикладом такої групи може бути створення мережевого співтовариства бібліотекарів для спільного використання веб-ресурсів та обміну досвідом.

На нашу думку, у бібліотечній практиці варто застосовувати такі соціальні сервіси:

- створення блогів (веб-журналів) та сайтів;
- вікі-енциклопедії;
- соціальні пошукові системи;
- зберігання мультимедійних веб-ресурсів;
- зберігання закладок (рис. 1).

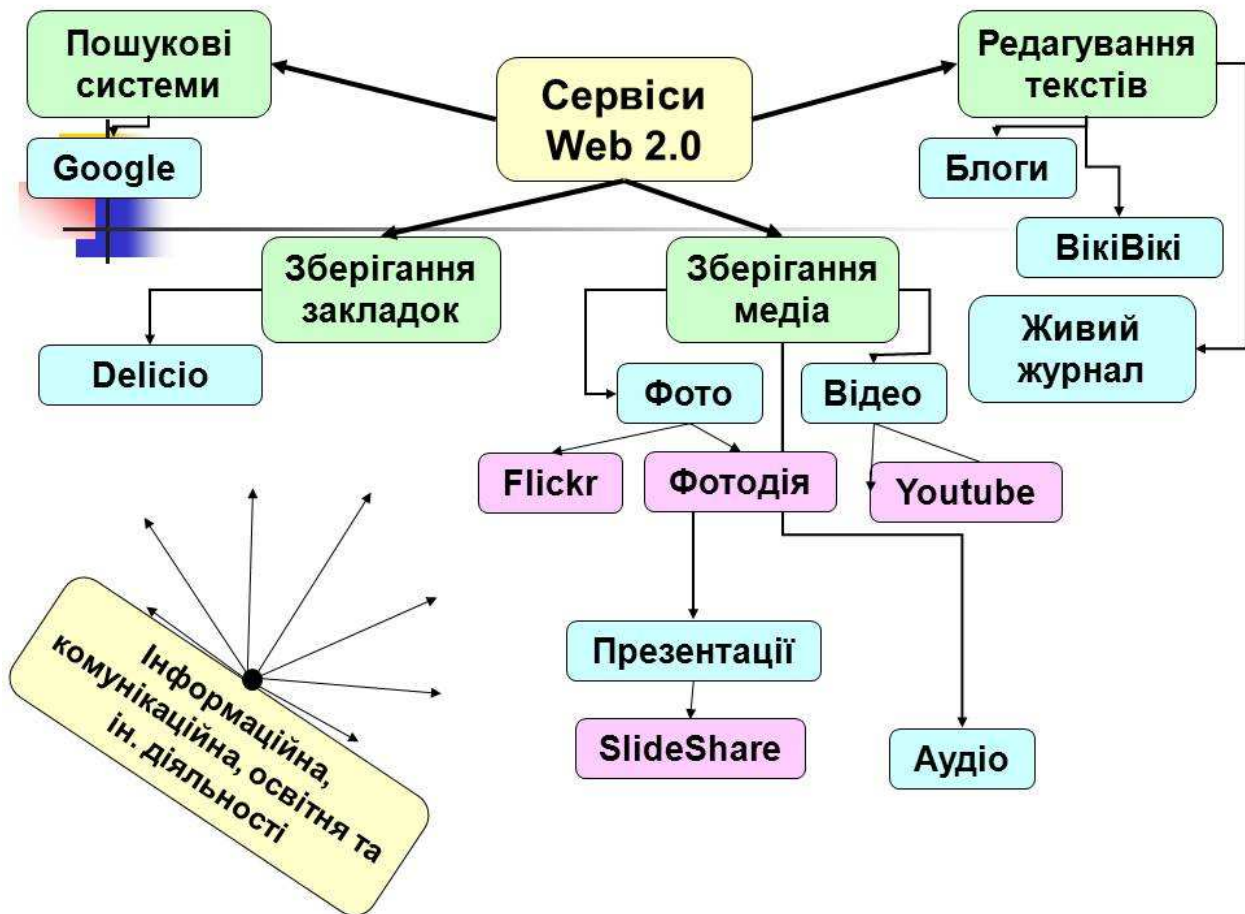

Рис. 1. Сервіси Web 2.0

Слід зауважити, що використання соціальних сервісів Web 2.0 не є складним процесом, оскільки не вимагає знань мови програмування або умінь створювати html-сторінки. Простота й зручність застосування соціальних сервісів дає змогу економити час і не витратити його на довгі пояснення технології функціонування веб-систем.

Розглянемо детальніше призначення кожного соціального сервісу та доцільність його використання в бібліотечній практиці.

Створення блогів

Блог, або веб-журнал (англ. blog, від web log, «мережевий журнал чи щоденник подій») — це сайт, основний зміст якого постійно оновлюється новими записами, що можуть містити символічні, графічні, звукові та відеодані, і відображається в хронологічному порядку.

Кожен запис у блозі має тему, зміст (текстові, графічні, звукові, відеодані), дату й час публікації. До нього можуть додаватися коментарі інших людей, що забезпечує дискусію на ту чи іншу тему. Сукупність цих записів утворює хронологічну структуру блогу, у якій останнє повідомлення завжди відображається на початку, а перше в кінці, тобто у зворотному порядку (рис. 2).

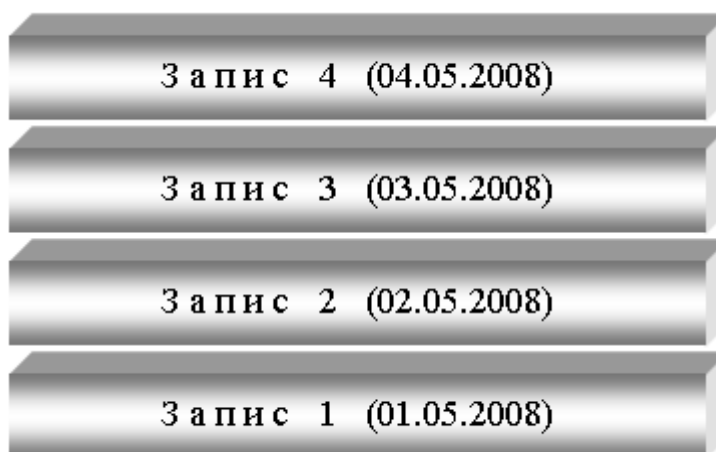

Рис. 2. Порядок записів у веб-журналі

Блог може складатися з декількох тематичних розділів, які міститимуть записи відповідно до його тематики, наприклад: «Поради фахівцю», де розміщуватимуться методичні рекомендації, здійснюватиметься обмін досвідом тощо, «Масові заходи» (у цьому розділі відвідувачі отримуватимуть інформацію про заходи, що проводилися в книгозбірні, матимуть можливість переглядати фотографії, відеозаписи та ін.), «Краєзнавство» (тут бібліотекарі знаходитимуть матеріали краєзнавчого характеру) тощо.

Блоги мають соціальний характер. Навколо них об'єднується певна кількість людей, які цікавляться даною тематикою або знають особисто автора чи авторів. Саме тому блог можна використовувати в бібліотечній роботі, сформувавши групу з бібліотекарів або користувачів та бібліотекарів, і таким чином організувати їх спільну діяльність.

У мережі Інтернет є такі блоги:

- «Живий журнал» (<http://livejournal.ru>);
- веб-журнал на «Мейл.ру» (<http://blogs.mail.ru>);
- «Блогер» (<http://blogger.com>) та ін.

Першим блогом вважають сторінку Тіма Бернса-Лі, де він, починаючи з 1992 року, публікував новини. Широке використання веб-журналів розпочалося з 1996 року. У серпні 1999 року комп'ютерна компанія «Pyra Labs» із Сан-Франциско відкрила сайт Blogger. Це була перша безкоштовна блогова служба.

Вікі-енциклопедії

Вікі-енциклопедія — це сайт довідкового характеру, наповнення якого здійснюється спільними зусиллями великої кількості учасників. Вона функціонує за спеціальною технологією, яка називається «вікі» (від гавайського «wiki-wiki», що означає «швидко-швидко»).

Використання вікі-енциклопедій дає можливість

- отримати енциклопедичні відомості з будь-якої галузі знань;
- організувати індивідуальну або групову роботу людей;
- глибше вивчити потрібну галузь знань;
- скоротити час навчання й підвищити рівень освітньої підготовки;
- підвищити ефективність навчання.

Навчальний ефект вікі-енциклопедій досягається завдяки дидактичними принципам подання матеріалу, що реалізуються відповідними особливостями гіпертексту. Наприклад, в одній статті поєднуються матеріали усіляких довідкових та енциклопедичних видань. Неоднакові трактування того чи іншого поняття в різноманітних довідниках, різних авторів зв'язуються гіпертекстовими посиланнями. Ці зіставлення доповнюють один одного, поглиблюють розуміння відомостей тощо.

Завдяки системі гіперпосилань можна швидко отримати тлумачення незрозумілих термінів. Для цього встановлюються гіпертекстові посилання між усіма логічно зв'язаними поняттями, які конкретизують і пояснюють один одного. Крім того, кожна стаття може супроводжуватися гіперпосиланнями на інші подібні

джерела вікі-енциклопедії або веб-ресурси мережі Інтернет, що дає можливість знайти більше схожих матеріалів.

Першим вікі став Portland Pattern Repository, створений Вордом Канінгемом (Ward Cunningham) у 1995 році. Цей чоловік вигадав назву «вікі», її концепцію та сам створив початкове втілення системи.

Найбільший та найвідоміший вікі-сайт — «Вікіпедія» — багатомовна загальнодоступна інтернет-енциклопедія.

Прикладами інших вікі-проектів є:

- «ВікіОсвіта» (www.eduwiki.uran.net.ua) — мережеве об'єднання учасників навчально-виховного процесу;
- тематична вікі-енциклопедія, присвячена використанню інформаційних технологій (<http://wiki.km-school.ru>).

Україномовна «Вікіпедія» продовжує залишатися одним із двадцяти найбільших розділів «Вікіпедії». 30 травня 2009 року о 21 годині 23 хвилини за київським часом створено її 150-тисячну статтю, а 14 березня 2009 року зареєстровано 30-тисячного користувача.

Зберігання мультимедійних веб-ресурсів

Сервіси для зберігання мультимедійних веб-ресурсів дають можливість безкоштовно зберігати, класифікувати, обмінюватися графічними зображеннями, аудіо- та відеоресурсами, презентаціями, а також організувати обговорення завантажених матеріалів. Їх можна використовувати в бібліотечній роботі як:

- 1) джерело накопичення мультимедійних бібліотечних веб-ресурсів, наприклад, відеофільмів, фотографій, аудіо- та відеозаписів тощо;
- 2) систему зберігання бібліотечних відео-, фото-, аудіоархівів;
- 3) засіб для спільної діяльності працівників різних книгозбірень.

У мережі Інтернет функціонує низка сервісів, за допомогою яких можна завантажувати, зберігати, використовувати особисто та надавати для загального використання мультимедійні веб-ресурси, серед яких:

- «Flickr» (<http://Flickr.com>) — сервіс для зберігання та подальшого використання цифрових фотографій;

- «YouTube» (<http://youtube.com>) — соціальний сервіс, призначений для зберігання, перегляду та обговорення цифрових відеозаписів;
- «SlideShare»(<http://www.slideshare.net>) — соціальний сервіс, який дозволяє конвертувати презентації PowerPoint у формат Flash; призначений для зберігання й особистого або спільного використання.

Сьогодні ідеї концепції Web 2.0 вийшли за межі комп'ютерних технологій і привели до розвитку ініціатив Освіта 2.0, Бібліотека 2.0, Бізнес 2.0 тощо.

Говорячи про Бібліотеку 2.0, маємо на увазі покращення обслуговування відвідувачів шляхом використання технологій Web 2.0. Завдяки цій концепції книгозбірня постає інформаційним центром, у якому підвищується ефективність бібліотечного сервісу за рахунок залучення користувачів до його розроблення та реалізації.

*Олена Проців, завідувачка
відділу інформації
Тернопільської ОУНБ*

«ДЗВІН», № 1, 2010

З великими поетичними добірками виступають Ігор Павлюк, Любов Проць, Ярослав Ткачівський, Ярослава Павличко і Тетяна Бондар.

Опубліковано повість Надії Ковалик «Більше в ці двері не увійти», щоденник Марини Павленко «Першоквітневе моє перше вересня»; новели учасника національно-визвольної боротьби ОУН — УПА Зиновія Матли «Наші дні безсмертні».

Публіцистику репрезентує розмова Богдана Залізняка з істориком Ярославом Дашкевичем «Україна, і в ній Дашкевич».

У «Мистецькій палітрі», до 70-річчя народного артиста України Володимира Ігнатенка, вміщено статтю Тетяни Молчанової «Лицар співу» та есей Мирослави Жишкович про співачку світової слави Ірину Маланюк («У співі — все життя»).

Рубрика «Пошук» пропонує дослідження Романа Кирчева «Духовний Гімн України», статтю Миколи Дубаса «Останній романтик і гетьман поетичних товариств» про великого друга України Юзефа Лободовського.

У «Житті і слові» — статті Тараса Салиги «Сецесія і контекст (до поетики стилю Б.-І. Антонича)», Ірини Яремчук «Із літературної спадщини українського резистансу (новели Зиновія Матли)» та продовження публікації приповідок Степана Пушика «У народу взяв — народові повернув».

З рецензіями та відгуками на нові книжкові видання виступають Богдан Пастух, Леслава Кореновська, Василь Марко, Віктор Вербич, Віктор Палинський.

Для найменших читачів опубліковано казку Лесі Бернакевич і Юрія Підсадочного «Розумні подарунки».

«СЛОВО І ЧАС», № 2, 2010

У рубриці «XX століття» Т. Салига розмірковує про сецесію в західноукраїнському літературному процесі перших десятиліть XX ст; І. Бурлакова висвітлює модуси пасіонарності у критично-літературній рефлексії митців МУРу.

Е. Соловей ділиться спогадами про обговорення (1965) українського перекладу «Декамерона» Боккаччо за участю Миколи Лукаша.

«Порівняльне літературознавство»: О. Шморгун досліджує гуманістичні виміри свободи у драматургії Лесі Українки та Ж.-П. Сартра, а Е. Циховська — руссоїзм та францисканізм у творчості Леопольда Стаффа й Кнута Гамсуна.

«Літературна критика»: Я. Голобородько окреслює Таню Малярчук як місіонерку візій; Н. Лисенко-Єржиківська запрошує до поетичного світу Ігоря Нижника; В. Палинський ділиться враженнями від збірки поезій Ігоря Павлюка «Бунт свяченої води».

«Написане лишається»: епістолярний діалог Розалії Ліфшиц і Володимира Винниченка з коментарями Н. Миронець.

Д. Дроздовський рецензує книжку Ф. Штейнбука «Тілесність — мімезис — аналіз», А. Матющенко — книжку С. Тримбача про О. Довженка, П. Левченко — лекції П. Білоуса з теорії літератури і психології літературної творчості, Н. Сквіра — збірку праць «Проблеми рецептивної поетики», П. Ляшкевич — книжки Л. Голомб «Із спостережень над українською поезією ХІХ — ХХ століть» і «Новаторські тенденції в українській літературі кінця ХІХ — перших десятиліть ХХ ст.».

«КУР'ЄР КРИВБАСУ», № 244—245 (березень — квітень), 2010

Число подає малу прозу О. Ірванця, роман М. Кривенко «Тінь», оповідання І. Цілик «Костюм», оповідання Діно Буцаті «Марні запрошення» (з італійської переклала О. Токарюк), три оповідання Вольфганга Борхерта (переклад П. Марусика), 21 історію Петера Бікселя. О. Коцарев пропонує прозу молодій авторки Ксені Харченко. Поезію репрезентовано новими творами В. Голобородька, А. Малігон, «Вибраним» Тадеуша Ружевича (переклад Я. Сенчишин), віршами Джима Моррісона (переклад С. Гірік). У «Витоках» — вірші М. Мірошніченка, роман В. Кожелянка «Ефіопська січ», закінчення розвідки В. Петрова про Пантелеймона Куліша.

У SCRIPTIBLE Г. Наталчук та О. Соловей подають дві думки про роман Варвари Жукової «Свідок». В. Неборак досліджує сучасну українську прозу — від роману-автобіографії до біографічного роману.

У другому числі в авторській рубриці О. Петрової «Художники України» Ольга Куровець пише про художницю Олену Яблонську.

«КИЇВ», № 2, 2010

Публіцистика: діалог М. Слабошпицького і Ю. Щербака «Україна у виборі, викликах та уроки для національної безпеки»; стаття С. Глузмана із серії «Мій вибір».

Поезія: добірки О. Мудрак-Ковалевої («Перше переродження») і А. Жикола («Сльоза і прокльон»).

Проза: новий історичний роман Ю. Мушкетика «Останній гетьман»; оповідання І. Рябчія; оповідання К. Воннегута «Брехня» (переклад Ю. Попсуєнка).

Критика: рецензія М. Слабошлицького на роман С. Домазарова «Замок над Водаєм»; есей С. Лучанина «Голос античності у творах Юрія Мушкетика»; рецензія В. Кульової на книжку В. Стадниченка «Лоно Дунаю».

Мистецтво: інтерв'ю В. Давиденко з художником Ц. Ганушкевичем; стаття І. Пархоменко «Віднайдена ікона Братської Богородиці».

«ДЗВІН», № 2, 2010

Опубліковано поетичні добірки Миколи Побеляна, Тетяни Свірської, Олександра Гордона, Олександра Смотрича та дебютантів Ірини Зеленько й Романа Лаврентія. Прозу репрезентують роман Левка Різника «Фіолетові кошенята», новели-притчі Миколи Петренка «Не розтуляй пальців» і невігдана повість Володимира Вознюка «Панотець».

Традиційна рубрика «Пошук» подає листування відомого письменника, літературознавця, перекладача, активного учасника літературно-мистецького життя Галичини першої половини ХХ ст. Михайла Рудницького з літературним критиком, фольклористом, перекладачем Михайлом Мочульським — «Прийміть вислови глибокої пошани...». Публікацію підготувала Лілія Сирота.

У «Мистецькій палітрі» — статті Володимира Александровича «Про Володимира Вуйцика» та Тетяни Молчанової «Музичний мислитель» — про життєвий і творчий шлях відомого музикознавця й дослідника Любові Кияновської. До 70-річчя музею Івана Франка у Львові вміщено матеріал Віри Бонь «Сторінки історії».

«Життя і слово» пропонує розмову Тараса Пастуха з Миколою Рачуком «Поезія — це прекрасна мудрість» та продовження публікації приповідок Степана Пушика «У народу взяв — народові

повернув». Нові книжки рецензують Микола Крупач, Олена Криштальська, Ольга Слоньовська, Роман Дідула.

У рубриці «З калейдоскопа подій» — статті Андрія Содомори «Відлуння Лукашевого слова», Ганни Бойчук «Пам'ятний знак буде» та інші. Для найменших читачів — переспів Надії Репети зі шведської казки Ельзи Бесков «Пригода Петрика на чорничній поляні».

«КИЇВ», № 4—5, 2010

Валерій Гужва пропонує читачам нову повість «Зворотний відлік»; друкуються два оповідання Валерія Хорошуна та переклад оповідання Антона Чехова «Красуні». Часопис продовжує публікувати низку матеріалів Семена Глузмана «Мій вибір». У «Публіцистиці» — дослідження Вадима Пепа про Голодомор в Україні («Неложними вустами») та стаття Павла Щириці «Особливості національного братання, або Культура переможе», присвячена польсько-українським стосункам. Поетичний блок складають добірки Ярослава Вепряка «Я краплею з неба впаду...», Наталі Бельченко «Крихкий вербарій споконвічний» та Юлії Гриньової «Пекучі пасторалі».

Публікується матеріал «Останнє інтерв'ю Миколи Холодного» (з передмовою Юрія Мушкетика), відповіді Павла Вольвача, Євгена Барана та Василя Простопчука на анкету «Письменник — читач», стаття Михайла Слабошпицького «Кілька уваг про Міхала Чайковського і про «Отамана Чайку» Івана Корсака», рецензія Михайла Рошка на роман Мирослава Дочинця «Лис у винограднику», дослідження Ростислава Доценка «Шекспірів Гамлет у «емському» Києві 1882 року».

У рубриці «Мистецтво» — відгук Віктора Баранова «Тим, кому не поставлено пам'ятник»; про альбом документальних фотознімків часів Великої Вітчизняної війни, підготовлений київським фотожурналістом Семеном Хорошком (окремі знімки вміщено в журналі), розмова Валентини Давиденко «Хто не горить душею...» з художником Олександром Мельником про четверту Всеукраїнську виставку історичного живопису (матеріал проілюстровано кольоровими репродукціями на 2-й і 3-й сторінках обкладинки), розповідь Михайла Гуця «Терниста дорога Леопольда Яценка».

«БЕРЕЗІЛЬ», № 3—4, 2010

Березнево-квітнєве число відкривається добіркою поезій Ігоря Павлюка. Вміщено також вірші Михайла Василенка, рано померлого автора із Запоріжжя Олександра Колісника (передне слово Сергія Жадана), лауреата Нобелівської премії Хуана Рамона Хіменеса (переклад з іспанської Володимира Калашника).

У розділі прози — «Повість про останнього колгоспника» Галини Тарасюк, новела «Як на сповіді» Адель Сковронек, «Усмішка Джоконди» та інші оповідки Ольги Павленко, «Ілюстратор» Ольги Деркачової, продовження «Записок полоненого» Олексі Кобця.

«Чому я вибрав нову Батьківщину» — під такою назвою друкується сповідь колишнього харків'янина, члена Національної спілки письменників України Леоніда Курохти, який емігрував до Ізраїлю. Публіцистика представлена також дорожніми нотатками Валентини Семеняк («У гості до Квебекуа, або Добре там, де нас немає») та Лесі Богуславець («Подорож до Улуру»). У «Скриньці з листами» — актуальні виступи Івана Заковоротного («Доки ж існуватиме прірва між владою і народом?») та Галини Опришко («Як жити далі?»).

Ярослав Поліщук рецензує роман Володимира Даниленка «Кохання в стилі бароко», Сергій Ткаченко — чергові (вже десяті) денники Петра Сороки «Натщесерце». Ніна Супруненко відгукнулася на книжку нарисів та есе Миколи Дяченка «Хатній космос», Володимир Брюгген — на збірку поезій Миколи Шатилова «Дана». Крім того, читач знайде у номері інформацію про книжкові новинки — повість Артема Сокола «Аглая», яка побачила світ у «Смолоскипі» разом з незавершеним романом Миколи Хвильового «Вальдшнепи», а також літературно-мистецьке видання варіацій на (філосо)тему Людмили Тарнашинської «Його величність ЧАС».

На завершення номера — нотатки про письменницьку працю «Короткі привали» Валентина Терлецького.

«БОРИСТЕН», № 12 (222), 2009

Грудневий номер зnanого на Придніпров'ї щомісячника відкриває допис Людмили Лимар «Патріот, педагог, поет, письменник, редактор, ветеран», присвячений дев'яносторічному ювілеєві Миколи Миколаєнка. Про творчий вечір літераторки з

Детройта (США) Віри Кривої розповідає матеріал Юрія Іщука «Жінка, що говорить віршами». У «Поетичній вітальні» гостює Олексій Софієнко з Черкащини. Про славетного народного лікаря Миколу Касьяна йдеться у статті Василя Перетятка.

Іларіон Хейлик, представник журналу у США, подав мемуарні спогади «Венесуела». Василь Мельник виступає з рецензією на новий художньо-публіцистичний збірник видавництва журналу «Бористен» «Українська перемога — Конотопська битва».

Почесний професор Острозької академії Леонід Якобчук та журналіст Левко Хмельковський в рубриці «Християнська сторінка» друкують роздуми «Алкоголь — ворог людини». У гумористичній добірці «У Івана Сміхована» вміщено поетичні пародії Ярослава Черногуза. Редакція продовжує друкувати уривки з унікальної книжки Володимира Білінського «Країна Моксель — Московія». У номері є поезії Оксани Маковець, Миколи Касьяна, Євгена Гуцала, Миколи Миколаєнка, Жанни Крижанівської та Віктора Гриценка.

«ВЕЖА», № 24, 2009

Невеликим накладом (півтисячі примірників) побачив світ часопис обласних організацій НСПУ і «Просвіти» у Кіровограді. Відкриває його малознаний текст Миколи Гоголя «Роздуми Мазепи» в перекладі українською.

Відповідями Марії Матіос, Володимира Рутківського та Сергія Соловійова завершено анкетування на тему: «Письменництво: важкий хрест чи лавровий вінець?» Літературну анкету сорока українських майстрів сучасної художньої прози сподіваємося видати окремою книжкою.

Рубрику «Сучасна література» репрезентують поети Михайло Каменюк (Вінниця) і Антоніна Корінь (Кіровоград), новеліст Микола Тютюнник (Луганщина), драматург Микола Братан (Херсон) і новобранець літератури Олександра Горовенко.

Журнал починає друкувати «Записні книжки» відомого новеліста Миколи Кравчука. У цій же рубриці, «Спадщина», до читача повертається слово елисаветградського емігранта Дон-Амінадо (у перекладі з російської).

Як завжди, щедрий на публікації краєзнавчий розділ видання: пропонуємо нарис Володимира Панченка про Левка Мацієвича, статтю Тетяни Ревви про нелегку життєву і творчу долю Івана

Хоменка, спомин Андрія Надєждіна про Леоніда Куценка, розвідку Василя Горбатюка про Тереня Масенка; про заселення болгарами серединної України пише Олександр Кротов, із цінними артефактами історії нашого краю знайомить читачів Сергій Піддубний.

Завершується випуск «Вежі» гострим і дотепним словом Василя Басараби (Рівне) і Євгена Железнякова (Олександрія), хронікою культурно-мистецького життя краю.

«СЛОВО І ЧАС», № 1, 2010

Відкривається часопис рубрикою «XX століття». Тетяна Свербілова досліджує сприйняття російської культури Миколою Хвильовим і Миколою Кулішем, а Надія Колощук аналізує часопис «Зона», Валентина Хархун вивчає процеси соцреалістичного дискурсу. У рубриці «Дати» Дана Ткаченко розглядає мистецькі доміанти кінолітератури та незавершений сценарій В. Симоненка «Бенкет небіжчиків». Наталія Романова досліджує гумористично-сатиричний доробок поета. Наталія Дунь вивчає мовні експерименти в українській візуальній поезії. Ніна Козачук розглядає образ Валерія Шевчука у творах Володимира Даниленка. У рубриці «Ad fontes!» Володимир Микитюк простежує фабулярний і педагогічний мотиви «бурси» в українській літературі другої половини XIX ст. та його рецепцію в І. Франка, Ольга Смольницька висвітлює перекладацьку діяльність І. Франка.

Ірина Хазіна рецензує книжку Леся Танюка «Мар'ян Крушельницький...», Руслан Ткачук — монографію С. Бабича про полеміста Мелетія Смотрицького, Володимир Литвинов — монографію О. Сліпушко про книжність Київської держави, Микола Васьків — монографію О. Турган і Т. Гребенюк «Універсальні категорії в системі літературного твору», Олег Баган — монографію М. Васькова «Романні форми в українській літературі 1920—1930-х років».

У рубриці «Літопис подій» опубліковано стенограму обговорення книжки Л. Тарнашинської «Презумпція доцільності...» та статтю Мирослави Гнатюк про науковий і художній тексти Л. Тарнашинської.

Заліщицька ЦБС

Відродженню духовності сприяє соціальне партнерство бібліотек і церкви. Священнослужителі є гостями книгозбірень, допомагають у поповненні фондів церковною літературою, проводять заняття в недільних школах.

У книгозбірнях — центрах духовності Заліщицької ЦБС — активно діють клуби за інтересами: «Духовність» (бібліотека-філія с. Глушки), «Дзвін» (бібліотека-філія с. Кулаківців), «Спадщина» (бібліотека-філія с. Городка), «Вічне слово» (бібліотека-філія с. Берестка).

Популяризуючи літературу духовної тематики, книгозбірні системи провели години духовності «З Різдвом Христовим, Україно». Під керівництвом працівників бібліотек-філій створено вертеп, підготовлено вертепні дійства «З Різдвом Христовим віншуємо щиро» за участю молоді, дітей, якими вітали односельчан зі святами. Лисівська, Шипівська, Дунівська книгозбірні організували літературно-духовні композиції «Хресна дорога Ісуса Христа».

Берестецька бібліотека-філія підготувала духовну годину «Поговори зі мною, Божа Мати» для різновікової категорії користувачів, а засідання клубу за інтересами «Вічне слово» — «Про походження духовного свята Трійці».

Духовне свято «Марія, Діва Пресвята» відбулося за участю священника о. Петра Заліпи, котрий розповів про велич і щедрість ласк Матері Божої, релігійні свята, під час яких ми прославляємо Марію — Матір Божу, нашу заступницю та покровительку.

Члени клубу «Духовність» Глушківської бібліотеки-філії провели годину духовності «Будні та свята Бог послав людині».

Учасники клубу «Спадщина» у бібліотеці-філії с. Городка організували великодню гостину на тему «Христос воскрес — воскресне Україна — ось заповіт, що йде від роду в рід» за участю церковної громади.

У Мишківській бібліотеці-філії Заліщицької ЦБС відбулася година пам'яті «Присвятив життя служінню Богу» до річниці смерті земляка, церковного діяча, єпископа Івано-Франківської єпархії УГКЦ Софрона Дмитерка. Спогадами про крайнина поділилися жителі села, які вдячні священнику за фінансову

підтримку видання «Історичний довідник с. Мишків (1495—1995 рр.)» І. Андрійціва.

Бібліотеки системи організували та провели години духовності «Молодь. Віра. Мораль».

Теребовлянська ЦБС

«Бібліотека — територія милосердя» — під таким девізом працюють майже всі книгозбірні області. Обслуговування друкованими та електронними виданнями людей з обмеженими фізичними можливостями, пенсіонерів, ветеранів війни та праці здійснюється в співпраці з органами соціального забезпечення населення, центрами медико-соціальної реабілітації, місцевими організаціями інвалідів, радами ветеранів.

Традиційною формою обслуговування людей похилого віку та людей з обмеженими фізичними можливостями в ЦБС стали візити ввічливості.

У багатьох книгозбірнях Теребовлянської ЦБС працюють волонтерські групи.

У Дарахівській бібліотеці-філіалі створено банк даних, куди внесено списки дітей-інвалідів, ветеранів Великої Вітчизняної війни, одиноких пенсіонерів. Книгозбірня обслуговує 7 дітей-інвалідів та 4 інваліди юнацького віку. Для цієї категорії читачів створено окремий план заходів.

Цікаву форму роботи з дітьми-інвалідами застосовує бібліотекар філії с. Варваринців О. Л. Трусь. За участю членів гуртка «Книга — мій друг» проводиться «Казкотерапія». Для дітей, які хворі на ДЦП, учасники організації вголос читають казки.

Золотниківська книгозбірня співпрацює з будинком «Турбота», який опікується 28 одинокими пенсіонерами. Бібліотекарі відвідують одиноких мешканців удома та в будинку престарілих, складають рекомендаційні списки літератури на теми: «Жити, не старіючи», «Достойно прожити», «Мальовничий світ» тощо. До Дня людей похилого віку в будинку «Турбота» проводять годину доброти «Від серця і до серця нести любов і добро». Також залучають волонтерів до обслуговування людей старшого віку.

Монастириська ЦБС

У Монастириській ЦБ сформувався центр правового просвітництва. Другу середу кожного місяця з 10 до 12 години працівники управління юстиції надають користувачам бібліотеки юридичні консультації. Окрім того, надсилають методичні рекомендації «Право громадян на інформацію», «Злочинність неповнолітніх і молоді та її попередження», «Наркоманія та боротьба з нею», «Відшкодування моральної шкоди».

Популяризація юридичної літератури здійснюється за допомогою комплексу заходів «Закон. Право. Милосердя», у рамках якого в книгозбірнях системи організуються постійно діюча книжкова виставка «Бібліотека і влада: цікавимось, співпрацюємо, інформуємо», виставка-роздум «Чи бувають права без обов'язків?», День інформації «Конституція України — основа державності», перегляд літератури «Є право — значить є надія», правова година «Правам людини — європейський рівень поваги і захисту», День правового інформування «Поговоримо про закон».

СПИСОК

знаменних і пам'ятних дат на 2011 рік

СІЧЕНЬ

- 2 70 років від дня народження Оксани Павлівни Сенатович (2.01.1941—31.03.1997) — поетеси, перекладача, редактора.
- 21 130 років від дня народження Мелетія Кічури (21.01.1881—3.03.1938) — українського письменника.
- 24 70 років від дня народження Юрія Володимировича Покальчука (24.01.1941—10.09.2008) — літературознавця, письменника.

* * *

20 років із початку роботи відділу краєзнавчої літератури та бібліографії Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки (1991).

БЕРЕЗЕНЬ

- 2 135 років від дня народження Мирона Кордуби (2.03.1876—2.05.1947) — ученого, історика, публіциста, письменника.

* * *

55 років із часу закладення Гермаківського дендропарку (1956).

КВІТЕНЬ

- 11 125 років від дня народження Теодора Якимовича Вацика (11.04.1886—22.06.1968) — українського живописця.
- 26 25 років від дня Чорнобильської трагедії (26.04.1986).
- 26 165 років від дня народження Івана Верхрадського (26.04.1846—29.11.1919) — природознавця, педагога, мовознавця, письменника.

ТРАВЕНЬ

- 1 20 років із часу заснування Тернопільського обласного художнього музею (1.05.1991).
- 9 140 років від дня народження Володимира Гнатюка (9.05.1871—6.10.1926) — українського фольклориста, етнографа, літературознавця, академіка АН України.
- 12 75 років від дня народження Івана Степановича Марчука (12.05.1936) — народного художника України, лауреата Національної премії ім. Т. Г. Шевченка (1997).

- 12 360 років із часу битви козаків під Купчинцями та Денисовим (12.05.1651).
- 25 100 років від дня народження Володимира Васильовича Савчака (25.05.1911—6.03.2007) — художника.

ЧЕРВЕНЬ

- 15 75 років від дня народження Володимира Дмитровича Ячмінського (15.06.1936) — актора Тернопільського академічного обласного українського драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка, народного артиста України (1996).
- 28 160 років від дня народження Костя Підвисоцького (28.06.1851—12.06.1904) — українського актора, режисера та драматурга.
- 29 135 років від дня заснування філії «Просвіти» у Тернополі (29.06.1876).

* * *

25 років із часу відкриття Співочого поля в Тернополі (1986).

ЛИПЕНЬ

- 20 75 років від дня народження Бориса Миколайовича Демківа (20.07.1936—31.12.2001) — українського поета.

СЕРПЕНЬ

- 24 140 років від дня народження Василя Щурата (24.08.1871—27.04.1948) — фольклориста, етнографа, літературознавця, перекладача, поета, академіка.
- 24 20 років із часу проголошення незалежності України (24.08.1991).

* * *

95 років героїчних боїв на Лисоні (серпень — вересень 1916).

ВЕРЕСЕНЬ

- 6 85 років від дня народження Богдана Петровича Головина (6.09.1926) — педагога, краєзнавця, публіциста, громадського діяча.
- 13 80 років від дня народження Бориса Микитовича Харчука (13.09.1931—16.01.1988) — українського письменника.

ЖОВТЕНЬ

- 9 125 років від дня народження Івонни Омелянівни Блажкевич (9.10.1886—2.03.1977) — української дитячої письменниці.

* * *

165 років із часу перебування Т. Г. Шевченка на Тернопілля (1846).

ЛИСТОПАД

- 4 100 років від дня народження Дмитра-Романа Семеновича Клячківського (псевдонім Клим Савур) (4.11.1911—12.02.1945) — діяча ОУН, генерал-хорунжого.
- 5 100 років від дня народження Дмитра Даниловича Мирона (псевдонім Максим Орлик) (5.11.1911—25.07.1942) — громадсько-політичного діяча, публіциста, редактора.
- 20 115 років від дня народження Михайла Вериківського (20.11.1896—14.06.1962) — українського композитора, диригента, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1944).
- 24 125 років від дня народження Андрія Васильовича Музички (24.11.1886—8.09.1966) — педагога, літературознавця, перекладача, фольклориста.

ГРУДЕНЬ

- 1 20 років із часу проведення Всеукраїнського референдуму (1.12.1991).
- 3 70 років від дня народження Михайла Михайловича Ониськіва (3.12.1941) — краєзнавця, літературознавця, громадсько-політичного діяча.
- 19 50 років із часу заснування ВАТ «Бережанський склозавод» (19.12.1961).

МІСТА-ЮВІЛЯРИ

555 років від дня заснування м. Борщева (1456).

800 років від дня заснування м. Збаража (1211).

* * *

45 років Тернопільському національному економічному університету (1966).

205 років із часу заснування Кременецького ботанічного саду (1806).

* * *

495 років від дня народження Дмитра Івановича Вишневецького (бл. 1516 — жовтень 1563) — князя, першого гетьмана Запорізької Січі.

*Марія Друневич, завідувачка відділу
краєзнавчої літератури та бібліографії
Тернопільської ОУНБ*

ЗМІСТ

Офіційні документи	3
Проців О. Web 2.0. Що це?	4
Гортаємо журнали	10
Бібліотечний калейдоскоп	17
Друневич М. Список знаменних і пам'ятних дат на 2011 рік	20

Професійне досьє бібліотекаря

Інформаційно-методичний
бюлетень № 2–3 (33–34)

Підготувала: С. Т. Єрошенкова,
завідувачка науково-методичного відділу
ТОУНБ

Редактор: Г. Й. Жовтко

Комп'ютерний набір: С. Т. Єрошенкова,
завідувачка науково-методичного відділу
ТОУНБ

Комп'ютерна верстка: В. І. Раківський, завідувач відділу
автоматизації та механізації бібліотечних
процесів ТОУНБ

Відповідальний
за випуск: В. І. Вітенко, директор ТОУНБ

Наклад 35 примірників

Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека
б-р Т. Шевченка, 15, м. Тернопіль, 46001.

Тел. 0352-52-52-64.

www.library.te.ua